

SLOVENSKI NAROD

znaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike — inserati do 10 peti vrsta Din 2.-, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst Din 3.-, večji in vrsti peti vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod vselja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica šte. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66, posrednica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.851.

ITALIJANOM PREDE VEDNO BOLJ TRDA

Abesinci so v glavnem končali mobilizacijo svojih čet in se pripravljajo na odločilen spopad

London, 26. novembra. AA. Agencija Reuter poroča: Na vzhodno-afriških frontah večer ni bilo nikakih posebnih dogodkov. V Ogađenu je nastopilo silno deževje, ki onemogoča Italijanom vsako napredovanje. Na severu se Italijani utrjujejo in vzpostavljajo zveze med armijskimi zbori. Pri tem prihaja čisto do spopadov z oddelki irregularnih abesinskih čet, ki se še vedno skrivajo po gorskih globelih in gozdovih. Abesinci so v nenadnem napadu razkropili večji oddelki Italijanov, ki so se bili baš zbrali okrog raznja, da bi na njem spekli vola. Napad je bil izvršen v Holovi severno od Makale.

S severne fronte poročajo, da se dve veliki abesinske vojske pripravljata na ofenzivo. Po vestih iz Desaja, ki predstavlja veliko vojaško taborniško, je prišlo tja še 12.000 vojakov pod vodstvom raznih rasov. Prišli so iz Addis Abebe. Pot meri 325 km. Iz Desaja bodo po krajšem odmoru odpotovali dalje proti severu skozi gorate okrajine. Begunci iz Eritreje, ki so prispeji z orožjem in popolno opremo v glavni stan rasa Sejuma, so se mu stavili na razpolago. Dezertirji izjavljajo, da Italijani zelo trpijo zaradi slabe prehrane in da besni v njihovih vrstah nalarja. Italijani so živčno malone že uničili zaprati neprestanih nenadnih napadov abesinskih irregularnih oddelkov.

Italijanska poročila

Asmara, 26. novembra. d. Vesti Italijanski proizvodni letalcev in poročila italijanskih patrol, ki so na severni fronti prodrele na levi breg reke Takaze ter južno od Makale preko Antala, pa tudi abesinske vesti z južne fronte, kjer so Abesinci v dolini reke Fafan dosegli več važnih uspehov, dokazujejo, da se jim dalje bolj približujejo veliki boji. Abesinska mobilizacija, ki se je zavlekla zaradi velikih razdalj in slabih prometnih razmer in ki jo je pospeševala preopreznata taktika maršala de Bona, je končana ter so močni abesinski oddelki že prispeli v strnjene formacije na fronto, kjer so predstraže italijanskih vojakov zadelo tako na severu kakor na jugu na predstraže teh prvih abesinskih vojnihi sil.

Na severnem bojišču so oddelki drugega italijanskega zbora stopili v borbo s četami fitaorranja Abaja in dosegle znatne uspehe. Abesinski poveljniki se je moral umakniti s hudimi izgubami in so italijanske čete ujele večje število Abesincev.

Baje je med rasom Sejumom in rasom Kasa nastalo nesoglasje. Ras Sejum bi najraje takoj stopil v borbo, da bi dvignil moralo svojih vojakov, ras Kasa pa smatra, da še ni prišel čas odločilne bitke.

Prav tako poročajo, da je abesinski cesar sklenil obiskati severno bojišče. Če bo tamkaj položaj dozorel, bo abesinska vojska izvedla obsežne napade.

Gverilska vojna

rasa Sejuma

Addis Ababa, 26. novembra. d. Ras Sejum, ki ga italijanske čete nikakor ne morejo izslediti, nadaljuje svojo gverilsko akcijo na Tembijski planoti. Italijani skušajo obkoliti ta kraj, kar pa se jim doslej še ni posrečilo.

Slovo maršala de Bona

Asmara, 26. novembra. w. Maršal de Bona je dopoldne odpotoval iz Asmare v Masau, kjer se bo sestal s svojim naslednikom maršalom Badoglio. Vzdržal ceste so se zbrale italijanske čete, fašistične organizacije in domačini, ki so priredili oha-jajočemu vrhovnemu poveljniku ovacije. Maršal Badoglio bo prispel v Asmaro jutri z vlakom.

Novi italijanski transporti

London, 26. novembra. AA. »Times« poroča iz Port-Saïda: Prejšnji teden je plulo mimo Port-Saïda šest italijanskih parnikov s 5.958 vojakov. V istem času je šlo skozi prekop pet italijanskih tovornih ladij, namenjenih v vzhodno Afriko. Na italijanskih ladjah, ki so se vračale iz vzhodne Afrike v Evropo, je bilo 1.572 vojakov. Bolniška ladja »Heluan« je prepeljala v Italijo 500 obolelih vojakov.

Neapelj, 26. novembra. AA. Včeraj je odplul v vzhodno Afriko prekocekonjski parnik »Principessa Giovanna« s 34 oficirji in 1.500 vojakov. Na ladjo so nato-

vorili tudi večje število tovornih in oklopnih avtomobilov. Danes odplujeta še dve ladji s 124 oficirji ter tisoč delavci.

Hud poraz Italijanov

Addis Abeba, 26. novembra. AA. Havaš je zvedel o uničenju treh italijanskih bataljonov tele podrobnosti:

Abesinci je vodil v tej borbi džasmač Vores, ki slovi za sposobnega vojaškega voditelja. Abesinci so izvedli svoj napad pri Halovi, severno od Makale. Trde, da so Abesinci presenetili Italijane, ko

so italijanskim četam izročali kosilo. En italijanski major je padel v samem početku boja. Italijani so zbežali na vse strani in pustili na bojišču osem konj in 13 mežov v municijo.

Italijanski dezertirji

Addis Abeba, 26. novembra. AA. Objavljeno je bilo komunikate, ki pravi da je 23. novembra desertiralo iz italijanske vojske in zbežalo na abesinsko stran 60 eritrejskih askarov z orožjem in vse ostalo opremo. Predali so se rasu Sejumu v Tembijskih gorah.

Sankcijski odbor odgođen do 15. decembra

V Italiji že prav resno računajo s tem, da bodo sankcije še razširjene

Rim, 26. novembra. o. Poostrežene sankcije proti Italiji, ki bi se imela izvršiti s preprečitvijo izvoza petroleja, premoga, železa in jekla v Italijo tako iz držav, ki izvajajo sankcije, kakor tudi iz nevturalnih držav, je izzvala v tujakih političnih in gospodarskih krogih veliko ogorčenje. Italijanski listi trdijo, da bi imel pod pritiskom Anglije odbor za sankcije že 29. t. m. potrditi tozadevni angleški predlog, ki bi ga formalno stavil zastopnik Kanade. Po diplomatskih razgovorih, ki so se vodili na eni strani v Rimu med Mussolinijem in angleškim poslanikom Drummondom, na drugi strani pa v Parizu med Lavalom ter angleškim poslanikom Clerkem in italijanskim poslanikom Cerruttim, pa je angleška vlada pristala na Lavalov predlog, da se sestane sankcijski odbor šele 15. decembra v Rimu smatrajo, da bo sprito tega sklepa popustila napetost v Evropi in da je s tem odstranjena nevarnost, da bi prišlo do večje zgoštritve v odnosih med Italijo in Anglijo.

Italijanski listi pa v svojih komentarjih naglašajo, da odgoditev sestanka sankcijskega odbora do 15. decembra še nikakor ne pomeni, da bi bila Anglija izpremenila svoje stališče glede sankcij. »Stampa« piše, da se Anglija baš nesporno pospešeno pripravlja na poostrežene sankcije proti Italiji, kar dokazuje, da hoče Anglija do kraja izvesti svoje načrte proti Italiji. Sankcijska politika bo v onem trenutku, ko bo prepovedan izvoz petroleja in premoga v Italijo, dosegla svoj vrh. Kakor vse kaže, so v Angliji prepi-

čani, da bo pri teh ukrepih sodelovala tudi Amerika, tembolj, ker je ameriška vlada že sedaj priporočila ameriškim petrolejskim družbam, naj ustavijo izvoz petroleja v Italijo in ker je Amerika odredila vsako podporo paroplovnim družbam, ki oskrbujejo prevoz blaga za Italijo. Angleški poslanik v Washingtonu je v stalnih stikih z ameriško vlado. »Stampa« naglašava v zvezi s tem, da je vprašanje petroleja postalo jedro sankcijske politike, ker so v angleških krogih prepričani, da bo morala Italija v onem trenutku, ko ji zmanjka petroleja in premoga, ustaviti svoje vojne operacije v Abesiniji. List dokončno zatrjuje, da je po informacijah iz merodajnih krogov že dosežen sporazum med Anglijo, Nizozemsko in Ameriko glede prepovedi izvoza petroleja v Italijo.

Rim: London

Pariz, 26. novembra. AA. »Information« priobčuje članek Debrignona, v katerem pravi, da sta Mussolini in angleški poslanik v Rimu Drummond na sestanku v soboto govorila o zasebni noti, ki jo je bil poslal predsednik angleške vlade Baldwin zasebno Mussoliniju. Pisec pravi, da je Baldwin zahteval od Mussolinija, naj pove, pod kakšnimi pogoji bi prekinil sovražnost in vzhodni Afriki in ali bi mogel biti ti predlogi praktična osnova za ponovno razpravo petičlanskega odbora.

Napetost v Franciji

Fred odločilnim spopadom med vlado in opozicijo — Fašisti pripravljajo baje državni prevrat in krvav pokol med levicariji

Pariz, 26. novembra. z. Danes dopoldne je imela vlada sejo, na kateri je razpravljala o notranjem političnem položaju v zvezi s sestankom parlamenta. Vlada se je odločila za odločno borbo z opozicijo ter je v tej zvezi sprejela važne sklepe. Med drugim pripravljajo zakon o omejitvi političnih zborovanj in sestankov s pooblastilom prefektom, da smejo politična zborovanja sploh preprečevati. Vlada je sklepala tudi glede nadaljnje usode desničarskih organizacij, vendar pa čuva sklepe v strogi tajnosti.

Veliko senzacijo je zbudilo odkritje

radikalnega glasila »Ouevra«, ki poroča danes, da pripravlja fašistična desničarska organizacija »Ognjeni križ« prevrat, ki ga namerava izvesti na dan sestanka parlamenta. Njihovi oboževalci oddelki nameravajo napasti parlament med sejo, zasedati vsa ministrstva ter aretirati vse ministre in vodilne levicarske politike. Na črni listi ljudi, ki jih nameravajo takoj umoriti, so tudi vsi bivši radikalni ministri. Razkritje vsi je izzvalo v levicarskih krogih veliko razburjenje in je notranje politična napetost na predvečer sestanka parlamenta dosegla vrhunec.

Nemčija in Francija

V Berlinu mislijo, da še ni prišel čas za sporazum in da bo treba še čakati do pomladi

Berlin, 26. novembra. V nemških političnih krogih se zadnje čase mnogo razpravlja o morebitnem zblizanju s Francijo, karero si na tihem žele številni odločni hitlerjevci. Iz teh krogov se neprestano zatrjuje, da obstoja v Nemčiji najboljša razpoloženja za sporazum s Parizom, ki bi pomenil tudi ureditev razmer v Srednji Evropi. Seveda pa ne more nihče pričakovati, da bi pristala na sporazum s Francijo brez primernih dogovorov, ki ne bi upoštevali tudi nekatere nemške bitne interese.

Nemški krogi pa se tudi boje, da danes onstran Rena ni politika, ki bi imel dovolj avtoritete in korajže, da bi mogel speljati sporazum z Berlinom. Francija nima vse od premirja 1918 sem človeka, ki bi bil dovolj pozumen, da bi izpeljal do kraja vsaj eno veliko stvar. Tako je obšla na sredi polji z versajsko mirovno pogodbo ter je ni izvedla v vseh posledicah do konca. Poleg tega se vprašujejo, kdo predstavlja danes prav za prav Francijo od jutri. Parlament s senatom, katerega večina članov je bila že med svetovno vojno tako stara, da ni več stila v vrstah vojske? Morda združenja bivših bojnikov in združenja francoske mla-

dine, skupine izven politike na levi in desni, skupine, ki se danes oglašajo po francoskih ulicah? Poleg tega pa se boji Hitler tudi posledice francosko-ruskega prijateljstva, katerega os je po mnenju Berlina v glavnem naperjena proti Nemčiji. Spritko vsega tega prevladuje mišljenje onih, ki pravijo, da je sedaj še prezgodaj za kake intimnejše razgovore s Francijo

in da je treba čakati vsaj do spomladi. Takrat bo že najbrže položaj v Abesiniji po nastopu nove deževne dobe takoj jasen, da bo Berlin v izpregovorih tudi o prečem vprašanju usode Avstrije, na katero misli danes sleherni hitlerjevec, najl o tem zadnje čase vlada zapovedani molk.

Bolgarska politika ostane neizpremenjena

Danes bo objavljena deklaracija nove vlade — Nadaljevanje politike po smernicah kraljevega manifesta

Sofija, 26. novembra. AA. Kralj Boris je včeraj dopoldne sprejel v avdienci člane nove vlade s predsednikom Kuseivanovom na čelu. Avdienca je trajala celo uro. Ministri so se nato odpeljali v predsedništvo vlade, kjer se je vršila seja ministrskega sveta. Po seji je ministrski predsednik Kuseivanov izjavil novinarjem:

Jutri bom objavil vladno deklaracijo. Za sedaj povem lahko le to, da ostaneta zunanja in notranja politika neizpremenjena. Podrobnosti boste zvedeli iz deklaracije same.

Kakor vse kaže, namerava vlada Kuseivanova ostati zvesta programu, ki je bil ob-

javljen s kraljevim manifestom dne 21. aprila. Nova vlada se ima vsekakor smatrat kot nadstrankarski režim. Popoldne je bil podpisan ukaz, s katerim je bil odstavljen dosedanj direktor sofijske policije Bakardžijev, ki so ga pridelili vojnomu ministrstvu. Za novega direktorja je imenovan Lukov, načelnik ministrstva za notranje zadeve, ki je sredi prevzel svoje poše. Vojška in policija sta bili včeraj v strogi pripravljenosti.

Danes je kralj Boris sprejel v avdienci bivšega predsednika vlade Toševa, in ga odlikoval z velikim križem reda sv. Aleksandra.

Deklaracija nove bolgarske vlade

Sofija, 26. novembra. AA. Po sročnji seji ministrskega sveta je bila objavljena obširna deklaracija vlade, ki pravi med drugim:

Vlada, ki ji je Nj. Vel. kralj blagovolil poveriti upravo države, smatra za svojo glavno nalogo, da nadaljuje in zvesto izpolnjuje načela, na katera se oslanja manifest z dne 21. aprila t. l., da bi tako s poštenim, zakonskim, pravičnim in iniciativnim vodstvom uprave ustvarila pogoje za normalni razvoj države ter obnovi normalnega in mirnega političnega ter gospodarskega življenja. Vlada bo protivila vse možnosti za sodelovanje z narodom, ki naj s odločajo pri upravi države.

Vlada je z vso iskrenostjo zvesta načelom Društva narodov in bo vodila lojalno politiko miru napram vsem državam. Neomajno bo nadaljevala politiko zblizanja z bratsko Jugoslavijo ter prijateljstva in sporazuma z vsemi sosedmi.

V notranjem političnem pogledu bo zastavila vse svoje sile za popolno pomirjenje v državi in bo skušala združiti vse zdrave nacionalne sile v službi vrhovnih

interesov domovine. Vlada bo v prvi vrsti podpirala tesnje uradništva, vzgojo mladine in duhovno in kulturno delo bolgarske pravoslavne cerkve.

Glede vojske je vlada inspirirana po tradicionalnem mišljenju našega naroda o svrhi naših vojaških sil, namreč, da morajo biti zaščitnice naše narodne usode in trdnja opora za Nj. Vel. kralja in oblasti. Vojska, ki se popolnoma zaveda svojih odgovornosti in ki jo vodi velika ljubezen za kralja in domovino, uživa pri narodu največji ugled in zato bo vlada izdala vse odredbe za njen materijalni razvoj in modernizacijo njene opreme v okviru naših mednarodnih obveznosti, da bo lahko še nadalje izpolnjevala svoje velike naloge, ki jih ji zastavlja domovina.

V deklaraciji se končno govori o odredbah, ki jih bo izdala vlada za povzdignje narodnega gospodarstva in ozdravljenje državnih financ. Vlada izraža nado, da bo lahko izvršila svoj program, računajoč na simpatije in podporo celokupnega bolgarskega naroda.

Definitivni izid angleških volitev

London, 26. novembra. z. Včeraj so bili objavljeni zadnji trije volilni rezultati z škotskih univerz, tako da je sedaj znan končnovoljavni izid angleških parlamentarnih volitev. Po definitivnih rezultatih ima vladna skupina v spodnji zbornici 434 poslancev opozicija pa 181. Po strankah so mandati razdeljeni takole: Vladna skupina konzervativci 387, narodni liberalci 34, narodna delavska stranka (Macdonald) 8, narodna stranka 4 in neodvisni 1, opozicija pa: delavska stranka 155, liberalci 16, neodvisni liberalci 4, neodvisna delavska stranka 4 in komunisti 1. Za vladne skupine je bilo oddanih 11.7 milijona, za opozicijske pa 10.08 milijona glasov. Volilna udeležba je znašala 74.07 odstotka.

Izmed izvoljenih poslancev je na dan volitev umrl član konzervativne stranke Skelton, ki je bil izvoljen na enj izmed škotskih univerz. Zanj se bodo morale se-

daj vršiti nadomestne volitve. Ni še znano ali bo za vladnega kandidata postavljen Macdonald, ali pa njegov sin.

Novo izvoljena spodnja zbornica se sestane jutri popoldne, da izvrši običajne obrtvene formalnosti, svedčana otvoritev za sedanja parlamenta pa bo 3. decembra. Za sedanje bo otvoril kralj s prestolnim govorom.

London, 26. novembra. o. V sredo bo prva seja novega angleškega parlamenta. Kakor se zatrjuje, bo že na prvi seji obširna razprava o zunanem političnem položaju v zvezi z abesinskim konfliktom. Zunanji minister Hoare bo pri tej priliki podal obširno poročilo o sodelovanju med Francijo in Anglijo ter obrazložil predloge, ki bi mogli biti osnova nadaljnjih pogajanj. Računajo s tem, da bo prišlo v razpravo tudi vprašanje poostrežene sankcij.

Hišna preiskava pri berlinskem škofu

Berlin, 25. novembra. o. V škofijskem ordinarijatu v Berlinu je včeraj izvršila tajna državna policija hišno preiskavo. Policija je zaplenila mnogo dokumentov in aretirala škofijskega kapitulara msgr. Banascha. Vzrok aretacije ni znan. Dogodek je izzval v nemški javnosti veliko pozornost.

Smrt poljskega književnika

Varšava, 26. novembra. AA. Včeraj je umrl odlični poljski književnik Hojnovski. Član akademije znanosti in umetnosti. Star je bil 50 let.

Leto mednarodnih kongresov

Pariz, 26. novembra. AA. V zvezi z mednarodno razstavo v Parizu l. 1937. bo v francoski prestolnici veliko število mednarodnih kongresov. Doslej so napovedani približno 360 mednarodnih kongresov. Nanašali se bodo na intelektualno, znanstveno,

trgovsko in industrijsko delo. Vršil se bo tudi kongres bivših bojnikov, kongres mednarodne zveze intelektualnih delavcev, mednarodni kongres za dokumentacijo, mednarodni kongres za petrolej itd.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Borzna poročila.

Ljubljanska borza
(Devize z všteto premijo 28.5%) Amsterdam 2971.14 — 2985.73, Berlin 1756.06 — 1769.85, Bruselj 742.49-747.66, Curih 1431.49 — 1428.08, London 216.63 — 216.69, New York 4362.64-4498.86, Pariz 289.56-291.00, Praga 181.78-182.89, Trst 358.57-366.96, Avstrijski šilling v privatnem kurringu 8.70 do 8.80.

Inozemske borze
Curih, 26. novembra: Beograd 7.02, Pariz 20.38, London 15.28, New York 309.50, Bruselj 52.50, Madrid 42.25, Amsterdam 209.15, Berlin 124.50, Dunaj 57.10, Praga 12.80, Varšava 58.20, Bukarešta 2.50.

Prvi sneg in prvi pravopis

Dobili smo dve senzaciji naenkrat in obe sta povrhu še novi

Ljubljana, 26. novembra. Težko je reči, kaj smo pričakovali težje, prvi sneg ali prvi pravopis. Sneg je pač dandanes prava dobrina, ki lahko služi tujkemu prometu in telesni vzgoji naroda ter splošnemu napredku. Zaradi snega, odnosno planiške skakalnice smo zasloveli po vsem svetu. Sneg pričakujemo kakor leto nestrope in ga blagujemo kakor za sluzi. — Kar se pa tiče slovenskega pravopisa, bi lažje govorili o esperantu. Znanja stvar je, da smo doslej pisali brez uradnega pravopisa, ter da je uživala slovenščina popolno svobodo, o kakršni se našim (namreč organskim) jezikom ne sme niti sanjati. Že zaradi tega nismo pričakovali pravopisne knjige tako težko, kakor snega. Svobodo znamo ceniti tudi mi. Reči pa moramo, da so takšne knjige pri nas redke, kakor meteor, odn. izpodnebne prikazni, kakor pravi pravopis. Lahko si mislite, da sta takšni senzaciji za nas preveč — sneg in pravopis in še celo oba nova, odnosno prva, toda obe senzaciji je sprejel naš reporter z grenkimi občutki. O senzacijah je namreč treba pisati, toda v novem pravopisnem slovarju snega sploh ni. To je zdaj vprašanje: Kako se piše sneg po novem pravopisu? In kako se izgovarja? In ali novi pravopis sploh dovoljuje, da se piše o snegu?

Sicer je pa glavno zimske s(s)port. Kaj nas briga novi pravopis, saj se pojde mo smučati! Vendar je novi pravopis posegel usodno tudi v s(s)portne zadeve, kajti odslej se bomo smučali na smučih ali s smučjo. Stroškov bo nedvomno manj, baš polovico. In če zadostuje za smučanje le ena deska, bo najbrž dovolj tudi ena hlačica ali hlača. Takšno s(s)portno udejstvovanje se imenuje smučkanje. Praktični pismarji moramo biti celo hvaljevalni takšni skrajšavi, da nam pomaga pisati po novem pravopisu, da nam ni treba neprestano listati po pravopisni knjigi. Smučkanjem pa je seveda novi pravopis potreben kakor so jim potrebni razni priročniki za smučko. Zato tudi moramo pisati v eni sapi o pravopisu, prvem snegu in smučki, odnosno o hlači. Nič ne porajajte (Slovenski pravopis, str. 182), da je zapadlo tako malo snega, da ga je celo za eno smuč premalo! Pravopis vas sicer ne more izveliti iz zadrege niti s svojo špago, toda saj lahko upate, da bo še več izpod nebnih pojavov ter da pri nas vseeno česa sneži kakor izhaja novi pravopis.

Ker smo že pri snegu, naj pobožno vzdihnemo, da je silna škoda, ker ne moremo izdelovati, odnosno proizvajati tako na debelo snega, kakor proizvajajo naši frizerski saloni blondinke, ali po novem pravopisu gizdalinke. To bi bil v resnici stager sezona — toda ne toliko, temveč dražja (po Sl. pravopisu). Da, zdaj nam pa niti slatjanje ni ne pomaga, saj ga ne moremo pošlati — namreč snega (pogovor oblika po pravopisu slatati). Samo lahko rečemo: Kaj se gnočaš (obotavljaš)? Pravopisem se je namreč pripetila še ena nesreča, ker so pozabili na prelepo besedo zapasti. Kako naj zdaj zapade sneg, če te besede ni v novem pravopisu? V novem pravopisu ni niti snežinke, pač pa je nekakšna snežilka, ki se izgovarja s srednjim lomom (čudeži!), toda pravopisni nam niso razložili, če je kaj v zlahti s snegom. To je res čudno, ko je že naš jezik tako okreten, da lahko pišemo tudi ukreten, snežiti pa noče v novem pravopisu. Uzakonjeno je pa vršenje, ki se po njem zadnje čase v sloveščini vrši celo slabo vreme. Upajmo torej, da se bo vršilo tudi sneženje, odnosno padanje snega ali izpod nebnih pojavov! To bo dražja!

Res je treba v novem pravopisu marsikaj slatati, toda bomo! božji dar je vseeno kakor prvi sneg. Morda njegov besedni zaklad ne bo skopnel tako hitro, kakor prvi sneg in bo celo južni brat našel v njem marsikaj poučnega. Rodilnik besede brate je brateja, kar moramo ve-

deti tudi Slovenci, ki imamo opravka z brateji. Brate pa pomeni po pravopisu bosenškega krošnjarja. Dobro, da so nam vsaj to obrazložili, sicer bi morali zopet slatati in bi si tako belili glavo, da bi osiveli ter postali gizdalini. Živio, brate in bravnina! Bome, jezikoslovje je zanimiva branša, še bolj kakor prvi sneg. Bagatelo baješ, to in ono bagateziraj, besede baješ po slovarjih — nihče ne dvomi, da si dosegel že bakalvrat in da nisi bahulja. Če kaže, tudi besede nekoli bastardiraj in nihče ne sme reči, da bo iz tega nastala basulja (pitana prasica). Nihče te ne sme

Smuške tekme v nastopajoči sezoni

Letos bomo imeli prvič savezno mladinsko prvenstvo in sicer 1. in 2. februarja na Polževem

Ljubljana, 26. novembra. Zaradi zimskih olimpijskih iger, ki bodo od 6. do 16. februarja 1936 v Garmisch-Partenkirchenu, je moral naš zimske sportni savez gledati, da bodo dotlej vsa njegova državna prvenstva pod streho. V ta namen je tudi pospešil trening za olimpijske kandidate, o čemer smo že večkrat poročali. Tehnični odbor saveza, ki mu je poverjena skrb za trening tekmovalcev, je v svojih računih predvideval, da bo že s 1. decembrom mogel trening na terenu in kakor vse kaže, se ni uračunal. V višjih legah smo že dobili nekaj snega in so prvi najgostejši smučarji že v nedeljo na Kravcu otvorili sezono. Sneg bi torej imeli, pojavile pa so se druge težave, ki groze, da tehnični odbor ne bo mogel uresničiti svojega načrta. Po kondicijski pripravi naj bi olimpijski kandidati s 1. decembrom začeli trening za tek in bi se ga morali udeležiti tekmovalci za tek in oni za kombinacijo. Slednjim bi bila to nekakša podlaga za skakalni trening, ki bi sledil 15. decembra. Za trenerje je bilo poskrbljeno. Tekmovalci naj bi prevzeli Finca Eino Kuusma, tekmovalce za kombinacijo pa Norvežan Gunnar Hagen. Dočim bi bil slednji razmeroma poceni, so Finci zahtevali mnogo večjo nagrado.

Zaradi kratkega časa pa savez ni mogel iskati drugega trenerja in je po sili razmer moral pristati. Toda kje vzeti denar? Savezni dohodki komaj zadostujejo za kritje pravih stroškov. Nabiranjih akcij je danes toliko, da od te strani ni računati na uspeh. JZSS ima sicer zagotovljeno podporo od našega olimpijskega odbora, ki pa seveda še daleč ne bo krija stroškov za pripravo tekmovalcev. V ta namen je potrebnih okoli 60 do 70.000 Din, pri tem pa seveda niso všteti stroški reprezentance na olimpijadi sami. Menimo, da je dolžnost savezne uprave, da ukrepe vse potrebno, da bodo na razpolago potrebna sredstva, ker je sicer zaman vse delo, ki ga je že opravil tehnični odbor. Člaspisi poročajo dan za dnem o velikih subvencijah držav, da bi se njihove reprezentance čim boljše pripravile. Ni nam znano, če ima JZSS od te strani kaj obljubljenega. Če ne bo drugače, bo morala prisloiti na pomoč država, ker je sicer nevarnost, da ostanje naših tekmovalci doma. V prvi vrsti je nujno potreben denar za trenerje. Če ga v najkrajšem času ne bo pri roki, trenerjev ne bo in jih bomo naslednja leta težko dobili. Obveznost je treba izpolnjevati. Upamo, da se savez zaveda dolžnosti, ki jo je prevzel na zadnjem občnem zboru in da bo naš dobro misljeni opomin pravilno razumel.

Prvi del državnega prvenstva bo že 18. in 19. januarja v Mariboru. Klasični kombinacije in skokov. Na teh tekмах bodo tudi prvi startali naši olimpijci, ki jim je nastop na vseh predidnih prireditvah zabranjen. Takoj nato bi se začel tudi olimpijski trening za smuk in slalom pod vodstvom Avstrijca Franca Harrerja. Trenirali naj bi na Kravcu. Rožici in Zelenici. 1. in 2. februarja je na sporedu še državno prvenstvo v alpski kombinaciji. Ta prireditel bo v Markopljah, izvedel pa jo bo Zagrebški podsavez. Že sedaj sta za smuk

častiti z banavzom (rokodelcem), saj nismo vsi tako učeni, da bi razumeli, kaj se pravi bacniti ali baktati. Več novih besed pa ne bomo baglali (berali ali nekaj podobnega), ker najbrž nimate pri rokah slovarja tukaj in Miklošičevih jezikoslovnih del — morda bi vam služil tudi slovar očeta Pohlina — in ker se zanimate bolj za sneg. Škoda, da nam pravopis niso vedeli povedati da pomeni baglanje v nekem slovenskem narečju tudi slatjanje ali bašljanje. Vahlati ali vahlaniti pa pomeni grabiti, tega pa oni ne morejo slatati ali vedeti. Opozarjamo bralce pravopisnega slovarja, naj ne zamenjajo bakalarja z italijansko bacalo ali našo polenovko, sicer bo huda zamera med dostojanstveniki. Kakor rečeno, brez slovarja tukaj pa ne čitajte pravopisnega slovarja, kajti po njem se ne morete smučkati na eni nogi in le v eni hlači!

polno zaposlena in dela z velikim dobičkom, plačuje delavke po 75 par, delavce pa nekaj več. Govornik je grajal štedenje tam, kjer ni potrebno. Ker ni bilo večjih investicijskih del, je prišlo na tisoče delavcev ob kruh, padla je pa tudi zasebna gradbena delavnost, ker denar ne kroži med ljudstvom. Če bi bilo vse delavstvo zaposleno in bi se delo primerno plačalo, bi se dvignila njegova kupna moč, kar bi bilo v korist industriji, trgovini, obrti, kmetu in državi. Govornik je končno apeliral na delavstvo, naj se trdno oklene svojih strokovnih organizacij, kajti le z njihovo pomočjo bo moglo uspešno braniti svoje pravice. Njegove besede so bile sprejete z živahnim pritrdjevanjem.

NATAŠA

velefilm nad velefilm.

Dvojni sokolski jubilej na Viču

Vič, 26. novembra.

Sokolsko društvo Ljubljana-Vič je v nedeljo zvečer dostojno proslavilo dvojni jubilej, namreč 15letni obstoj sokolskega gledališkega odra in 15 letnico oderskega udejstvovanja br. Avgusta Dacarja. Kljub slabemu vremenu se je zbralo v sokolski dvorani veliko število prijateljev viškega Sokola. Dramski odsek je v proslavo jubileja prizzoril v režiji staroste br. Pavla Borštnika izvrstno Schoenherrjevo kmetško komedijo »Zemljak«, ki je v vsakem oziru lepo uspeša.

Komedija je izredno močna in nam slika veliko ljubezen kmetu do zemlje, s katero je zvezan vse življenje in še predno se poslovi od tega sveta je njegova zadnja misel — domača zemlja — grunt. Igra je tekla gladko in so vsi igralci vložili v njo obilo truda. Glavno vlogo starega Kremenja je igral ljubant br. Dacar. Vseskozi do vršeno in naravno tako, da je bil deležen toplega priznanja gledalcev. Odločen nastop, lepa izgovarjava in mimika so bili pri br. Dacarju na višku. Enako dobro se je odrezal tudi njegov sin Janez, br. Ru. dija Mariborčica. Reza gospodinja pri Kremenovih, Lidije Delsingerjeve je bila prav dobra. Le včasih je bila nekoliko previhra, kar pa v splošnem ni posebnega motilo. Sestra Lidija je tudi to pot pokazala, da je kos vsaki vlogi salonski ali kmetijski. Pripunka je bili tudi Katra, s. Pregarčeve, naravnost izvrstna, pa je bila napovedo, valka s. Dane Erjavčeve, ki je sicer manjša vloga napravila s svojim učinkovitim nastopom skoraj vodilno vlogo. Ostale osebe zdravnik br. B. Brodnika, grobar, br. Kemperla, mizar br. Pačita, veliki hlapec br. Podlogarja, konjski hlapec br. Ambroža, srednji hlapec br. Terpiča in pastir br. Willenparta so bile prav dobro podane. S svojim nastopom so prinesli na oder vsakokrat obilo smeha in veselega razpoloženja. Ledeni gruntni, br. Bronija Batelčina je bil odlično podan, zlasti sta ugajali njegova izgovarjava in pa izvrstna maska. Tudi njegovi otroci Peterček, Jurček in Pepček so bili srčkani in so s svojim živzavom zelo poživili potek igre v posameznih dejanjih.

Režija je bila v spretnih rokah br. Borštnika, scenarija je odgovarjala, ravnotako razsvetljava, le red bi moral biti v dvorani boljši in rediteljstvo bi moralo paziti, da zakasneli posetniki ne motijo ostalih gledalcev in seveda tudi igralcev. Po i. dejanju se je zbralo na odri vse igralsko osebje z režiserjem br. Borštnikom, ki je v lepem govoru čestital br. Dacarju k pomembni mu jubileju in mu v imenu društvene uprave poklonil levorov venec s trobojnicami in krasnemu

DNEVNE VESTI

— Država naj podpre privatno iniciative. Savez za pospeševanje turizma v Splitu je imel v nedeljo glavno skupščino. Na kateri je bil za predsednika ponovno izvoljen dr. Ivo Tartaglia. Na skupščini se je razpravljalo o nujni potrebi sanacije našega hotelstva. Vse, kar se je doslej storilo za povzdigo turškega prometa, je delo privatne iniciative. V resoluciji je rečeno, da je turizem v sedanjih razmerah v našem Primorju edina gospodarska panoga, ki kaže stalen napredek. Zato je nujno potrebno, da država privatno iniciativo podpre. Treba bi pravočasno urediti turistični kliring in devizne odnose z Nemčijo. Avstrijo in drugimi državami, ki prihajajo v poštev za naš turistični promet.

— Zimska turistična sezona na našem Jadranu. Po informacijah, ki jih dobivamo naše turistične ustanove v Primorju, vlada veliko zanimanje za naša primorska letovišča v inozemstvu tudi zdaj ko stojimo že na pragu zime. Savez za pospeševanje turizma v Splitu dobiva od premožnih tujcev pisma, v katerih prosijo naj jim sporoči ali bi mogli najeti v Dubrovniku cele vile ali večja stanovanja. Tudi v Angliji se kaže vedno večje zanimanje za naše Primorje in najbrž bodo prišli čez zimo k nam mnogi angleški letoviščarji, ki so sicer hodili v Italijo. Zaradi politične napetosti med Anglijo in Italijo so se začeli Angleži odražati od Italije. Po uradni italijanski statistiki je bilo vsako zimo v Italijo nad 20.000 angleških letoviščarjev, a zdaj vse kaže, da bodo hodili tudi čez zimo k nam.

KINO SLOGA
Ljubljanski Dvor Telefon 7730
Danes ob 16., 19.15 in 21.15
neprekinjeno zadnjakrat
Prigodbe iz
"Wienerwalda"
Ne zamudite najlepše operete veselega dunajskega humorja!

— Podajanje roka za vložitev prijav dohodkov od zgradb. Finančno ministrstvo je podalo rok za vložitev prijav dohodkov od zgradb za leto 1935 do 30. novembra. Hlasi posetniki, ki se niso vložili teh prijav, naj jih vložijo vsaj v tem podajanjem roka, sicer se jim mora predpisati davčna kazen 0.137 zakona o neposrednih davkih.

— Zveza glasbenikov Jugoslavije. V Sarajevu je bila ustanovljena Zveza glasbenikov kraljevine Jugoslavije. Njen delokrog bo obsegal vse državo.

— Se eno pojasnilo. Generalni tajnik Udruga industrijskega za savsko banovino g. Marko Bauer nam pošilja tole pojasnilo: V »Slovenskem Narodu« z dne 23. t. m. je objavljena na četrti strani notica o konferenci, ki je bila 16. t. m. v Trgovski industrijski zbornici v Zagrebu povodom uvedbe gospodarskih sankcij proti Italiji. Ker bi mogel po tej informaciji nastati vtis, kakor da so vsi udeleženci te konference prikazali izredno škodljive posledice uvedbe teh sankcij za naše gospodarstvo, jaz pa da sem sam zavzel drugačno stališče, moram naglasiti, da to ni res. Kar je kdo govoril na tej konferenci, je prišlo v zapisnik. Iz tega zapisnika je razvidno, kdo in kako je zanesel po hitko v obravnavanje tega vprašanja ter kdo in kako se je obenem priporočal mednarodnim čimteljem s svojim sodelovanjem in nasvetom.

— Na Polzevem se že smučajo. Danes dopoldne so nam s Polzevega telefonsko sporočili, da imajo tam okrog 25 cm snega. Sneg, ki je zapadel v petek, je zmrazil tako, da je podlaga precej dobra, zgoraj se je pa napravila iz poznejše zapaženosti snega srez. Smučarji, ki so prišli danes na Polzevo smučati iz Višnje gore, pravijo, da so s smuko zelo zadovoljni. Torej tudi letos je Dolenjska prehitela Gorenjsko s snegom. Na Gorenjskem je zapadel sneg le v planinah in za smuko še ni ugodni, na Dolenjskem se pa že smučajo.

— Gradnja banke palače v Novem Sadu. V Novem Sadu zgrajena veliko reprezentativna palača banke uprave. Gradnja začeta spomladi. Za zidarska dela bo določenih v novem proračunu 15.000.000 Din.

PRIDE
Madeleine Carrol
in
CONRADT VEIDT v velefilmu
Bila sem špijonka
po resničnih doživljajih.

— Rudnik Trepta Mines obsojen. Znani angleški rudnik Trepta Mines, ki je spravil iz naše države že več milijard, je bil obsojen na 335.75 Din globe nazivlje nastanemu zaslužku. Rudnik ni plačeval uslužbenega davka od svojih uslužbencev, ki so seveda večinoma Angleži in dobivajo plače v funtih. Podjetje pa je mislilo, da ni treba takratni popisov teh nameščenec. Tako je bila naša država oškodovana za 84.977 Din in zdaj bo moralo podjetje plačati globo, ki bi bila sicer za katerokoli domače podjetje občutna, bogatim Angležem se pa ne bodo ti tisočniki nič pomali.

— Dober lov. Uradniki šumarske direkcije v Zagrebu so priredili v nedeljo lov na divje prašiče v Kalniku. Zagrebški lovec Martin Polovnik je imel izredno lovsko srečo. Ustrelil je divjega merjasa, ki tehtal okrog 250 kg.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo hladneje, deloma oblačno vreme. Včeraj je deževalo v Rogasji Slatini, Zagrebu, Beogradu, Sarajevu in Splitu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 15, v Skoplju 14, v Beogradu in Sarajevu 6, v Zagrebu 4, v Ljubljani 4.6, v Mariboru 4, v Rogasji Slatini 3. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767.4, temperatura je znašala -1.6.

— Sneg v Hrvaškem Primorju. V nedeljo ponoči je postal v Hrvaškem Primorju hladno in po hribih je zapadel sneg. Obelal je na Učki, Velebitu in po vsem Gorskem Kotaru.

— Smrtna nesreča rudarja. V rudniku pri Siverici v Dalmaciji se je smrtno ponesrečil rudar Spiro Mirčeta. V rov je prišla voda in Mirčeta je ostal v jami, ki jo je zalila voda. Poskusili so vse, da bi nesrečnega rudarja rešili, pa ni šlo.

Poskušati je najbolje. Več kot 6 milijonov ljudi uporablja dnevno prijetno osvobodilno zobno pasto Chlorodont, da ohrani svoje bele zobe. Poskus Vas bo prepričal. Tuba Din 8.—

Iz Ljubljane

— Tudi veselo bo v nedeljo zvečer na Taboru, kjer nam pripravljajo naši novinarji poleg največje koncertne se največje družabno prireditve vse sezone. Dvorana na Taboru je zelo prikladna za tako velike prireditve, ker ima vse polno udobnih stranišnih prostorov. 10 lož je okrog dvorane in v njih lahko zaključene družbe prisostvujejo koncertu, potem pa tudi družabnemu večeru. Kdor hoče biti s svojo družino ali s svojimi prijatelji na družabnem večeru po koncertu nemoten, naj si pravočasno rezervira ložo. V vsaki loži je 5 po potrebi tudi 6 sedežev in še nekaj stolišč. Po koncertu se pa lahko postavijo v lože mizice. Iz lož se bo najlepše videlo, kaj je prinesel naš moštler Jenko z mednarodnih kongresov plesnih moštrov. Občinstvo opozarjamo, da so vsotopnice za novinarski koncert že v predprodaji v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

— Predavanje priv. doc. dr. Vladimira Murka. Kakor smo že naše čitatelje obvestili, prireditelj Jugoslovansko-čehoslovanska liga v Ljubljani lekos razna predavanja. Kot prvi bo predaval priv. doc. dr. Vladimir Murko, in sicer o temi: »Gospodarski napredek Slovaške in Podkarpatske Rusije v dobi 15 let obstoja Čehoslovanske republike«. Predavanje se bo vršilo dne 28. t. m. ob pol 9. zvečer v dvorani restavracije »Zvezda«, pritišče desno. Opozarjamo našo javnost na to predavanje z izrednim poudarkom, da je predavanje pristopno vsakomur, če tudi ni član Jugoslov.-čehoslov. lige ter da je vstop prost. Oseba predavatelja nam nudi najboljšo garancijo, da bo predavanje vsestransko poučno in tudi zanimivo, posebno ker bo isto spremljalo 120 diazofilmov. Vsi prijatelji čehoslovansko-jugoslovenske vzajemnosti so torej iskreno vabljeni na to predavanje, kakor tudi na vsa ostala.

— Ušesda spominke plošče na rimskem zidu. Bila je vzimana na vozu Mirja in Gorupove ulice. Ker je bila tako nizka, da so lahko po nji steevalci prste našli zloglasni vandali, je bilo čedalje manj kovinskih črk. Čudež res, da se niso ukrali celotnega rimskega zidu. Zdal pa plošče sploh ni več. Odrtrana je, kakor napis na spomnikih, ki postanejo politični anahronizem. Morila bodo popravili napis, sicer pa kdo ve, kaj je s ploščo kajti bron je precej drag.

KINO UNION
Telefon 22-21
Danes ob 16., 19.15 in 21.15
Vas čaka na splošno željo zdaj
FRANČISKA GAAL
kot
PETER
Jutri: ANNY ONDRA
MALA DORRIT
Film po nepozabnem romanu Sharlesa Dickensa

— »Nabiralna dneva« mestne občine Ljubljanske bosta kakor smo že preje poročali dne 30. novembra in 1. decembra t. l. Ob tej priliki bodo prodajali mestni uslužbenci kupone po 1.5 Din in 10 Din v korist »Pomožne akcije za brezposelne in druge potrebne ljubljanske občane in njihove mnogostevilne rodbine, ki so nujno potrebni vsaj toliko podpor, da jim bo omogočeno skromno preživetje ter prebiti prihajajočo zimo. Trdno pričakujemo, da bodo tudi sedaj pokazali ljubljanci svoje vedno dobro srce in odprte roke, kadar je potreba pomagati svojem bližnjemu in da ne bo nobenega, ki ne bo odkupil nekaj kuponov po svoji zmoglosti.

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4., 7. in 9.15
Premiera
WALLACE BEERY
in
RICARDO CORTEZ
v filmu ljubezni in uspeha
Ljubavna trojka
Ljubezen atletu do nežne pesalke.
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din

— Zastoj morete dobiti kompletno najmodernejšo opremo za spalnico, jedilnico ali kuhinjo, najfinejše damске in moške plašče, obleke, čevlje itd., ako kupite srečko obrtniške loterije. Ta loterija se prireja izključno samo radi tega, da se poživl domača obrtniška delavnost in zaposlbi čim večje število obrtnikov in delavcev, kajti ves izkupicek za srečke se bo uporabil za nabavo prvotvornih, sorodnih in praktičnih dobikov, katere bodo izdelali naši domači obrtniki. Zato more biti načelo vsakogar, podpirati domačo delavnost, kajti le tako bomo zagotovili sebi in svojemu bližnjemu stalno zaposlitev in boljše bodočnost.

— V počastitev spomina blagopokojne gospe Mile Smrkolj ter Ivanke Urbas je daroval gospod Rihard Tory, trgovski zastopnik v Ljubljani, znesek 300 Din za podporni sklad Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Za podporni fond Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani je daroval v počastitev spomina gospe Ljudmille Smrkolj g. Ignacij Novak, trgovec v Ljubljani, znesek 200 Din.

— Prva modna revija bo dala Ljubljani značaj bodočega modnega centra. Poselite modno revijo, ki bo v Trgovskem domu dne 30. t. m. do 4. decembra 1935 ob 4. uri popoldne in ob pol 9. uri zvečer.

— »Bila sem vohanka« je naslov filma, katerega premiera bo te dni v Ljubljani. Film je zajet po resničnih doživljajih Marthe Mc Kenne, znane junjske bolničarke na belgijski fronti. Film je zelo naporen in vsebuje dejanja, kakršna se le redko vidi. Glavno vlogo igra Conrad Veidt.

— »Volja v planen« je velefilm, ki ga bo ZKD predvajala te dni v Elitnem kinu Matice. Film je prava senzacija za vsakega ljubitelja lepega petja, prirodnih krasot in veličastnih prizorov. Prva predstava bo v četrtek ob 14.30.

— Zopet požar na Illovi. Včeraj okrog 4.20 zjutraj je nastala na Illovi, cesta Na Požaru, ogenj v kozolcu posestnice Ane Srnjakove, ki je bil poln krme in fižola. Na

pomoč so prihiteli gasilci z Rudnika in Barja, ki so rešili več voz izpod kozolca. Ogenj je kozolec skoraj popolnoma uničil in je škoda precejšnja. K sreči je bila posestnica zavarovana.

— **TRAJNA ONDULACIJA** največje v salonu »MAUSER« Din 60.— Okrožni urad, Miklošičeva 20.

Herman Bahr: Otroci

Vprizoritev burkaste komedije o dedičnosti — Vloge bi se dale bolje zasesti

Ljubljana, 26. novembra. Dedičnost je že davno priznana dejstvo, ki ga vsak laik lahko opazuje na rastlinstvu, živalstvu in tudi na sebi, na otrokih in vnukih. Prirodoslovna in zdravstvena raziskovanja odkrivajo vedno nove znake in posledice dedičnosti v živem stvarstvu. Kakor iz vseh resnic je leposlovje že čisto tudi iz dedičnosti našlo snovi za resno ali šaljivo izkoriščanje problemov, ki se zmerom niso dokončno pojasnili.

Tako se je uprli dednosti teoriji tudi Herman Bahr s svojo trojelejnko »Otroci« ne z resnicoljubnimi, znanstveno tehničnimi argumenti, nego z namenom, da ustvari učinkovito, skoraj burkasto zaključeno veseloigro. Le rahla, plitka polemika opravičuje označbo igre z besedo »komedija«. Zdravnik, profesor in dvorni svetnik dr. Scharizer ima hčerko Ano, o kateri domišljuje, da je po krvi, duši značnejša, v grobosti čisto njegova. Grof Frejn pa ima sina Konrada, o katerem trdi Scharizer, da je tudi njegov sin z grofice Freynove. Iz tega položaja se razvija dejanje, ki obeta, da se prelomi v tragedijo, saj mladi par se strastno ljubi in že se namerava vdati v obup, ki se morda zaključi s samomorom. Toda nenkrat se »izkaže«, da je Ana grofa Frejna hči s Scharizovo ženo. Tako se nesrečna zaročenca naposled vendarle lahko vzameta, ker nista brat in sestra, oče pa se pobotata, saj sta obe ženi že mrtvi in nista drug drugemu ničesar več dolžna.

Dejal bi da velja še zmerom tisto: »Mater certa, pater semper incertus«, da so trditve zdravnikov in grofa enako nedokazane in negotove ter da je Konrad morda končno prav tako po materi grof, kakor je Ana po očetu grofici. Da vpliva vzgoja, običaji, družba in materialne razmere na vedenje in izražanje človeka, je banalna resnica, ali duše in krvi vedno ne izpremenijo. Značaj 17 letne deklice in 22 letnega mladeniča še davno ni dovršen in se pač šele v zakonu izkaže v pravi luči.

Zabavno igranje z dedičnostjo in torej kar nič duhovito, ali užitek imaš, ko poslušas Bahrrov stajni dialog, ko opazuješ njegovo izbruseno odsko kulturo in imenitno karakterizacijo oseb v igri, ki je vzorec tehnično elegantnega umotvora. In Bahrrove izpovedi lastnega vse kulturne v enaki ljubezni obema obojema prepričanja se poslušajo vedno prijetno. Ali končno nismo vsi, kar nas je, ena sama velika rodbina? Sami bratje in sestre na svetu? Le da tega večidel ne upoštevamo in se ne ravnamo po tem, »za to, kje si rojen«.

Ing. Vinko Sadar odhaja

Ljubljana, 26. novembra. Iz »Službenega lista« posnemamo vest, da je kmetijski svetnik inž. Vinko Sadar, referent za poljedelstvo in kmetijski pouk pri kr. banki upravi, premeščen za središnega kmetijskega referenta v Kočevje. Ob tej priliki je gotovo umestno, da se spomnimo v nekaj vrsticah tega odličnega, delavnega in energičnega kmetijskega vsevalca.

Ze kot otroka ga je njegov strik Krek seznanil s kmetijskim. Pozneje je v Ljubljani doštudiral gnanjazo in dovršil prav vse razrede z odliko. Po kratki vojni službi je prišel koncem velike vojne agro-nomske študije v Križevcih, katere je nadaljeval in kot eden prvih domačih agro-nomov z odliko zaključil na kmetijsko-gozdarski fakulteti v Zagrebu.

Praktičiral je v glavnem na vzornem posestvu v Nemčiji ter nastopil, teoretično in praktično odlično pripravljen, leta 1922 prvo mesto suplenta na srednji kmetijski šoli v Mariboru. Ta zavod, ki mu je bil po položenu profesorjem iz-pitu profesor in začasni ravnatelj, je bil leta 1928 prenesen v Bukovo pri Netinju, ker mu je bilvi oblastni odbor v Mariboru odpovedal streho. Kot direktor je organiziral novi zavod v Bukovem, dokler ni bil premeščen v Ljubljano. Toda pri banki upravi takrat ni bil dobrodošel, ter se je napotil na specializacijo v poljedelstvu in zlasti semenarstvu v Prago ter v bližino Pariza k največji evropski semenarski tvrdki Vilmoren. Po povratku je bil postavljen za upravitelja kmetijske šole v Rakičanu pri Murski Soboti, kjer

končno vendar nič ne moreše. »Vsi skupaj nismo nič drugega kakor kopa be-dele!« — Otroci, iznebiti se moraš vrto-glavosti, zakaj življenje nima ograj niti opor.« — »Le sentimentalnosti nikar!« In tole geslo »Le sentimentalnosti ni-kar!« je prav za prav rdeča nit »Otrok«. Cinizma in emoralnosti, ki je v njih, pa ne jemljemo resno, nego le za rekvizit komike.

G. režiser Kreft Bratko je dal igri docela primeren zunanji okvir z edini-m prizoriščem: soba v stolpu starega gradu s prizidkom. Tu je ob enem sprejemnica, pušilnica in čitalnica. Dejanje brez efektivnih akcij se razvija, močno stopnjuje in raste do silne napetosti zgolj po živahnem dialogu in zahteva od igralcev prav po-sebne govorne izbrusitve in oblikoval-nosti.

Uloge bi se dale bolje zasesti, a reži-ser je vzel vse osebe, ki je bilo svobodno in že v drugih igrah ne zaposleno. Uspeh je vendar polno zadovoljiv.

Da se g. Bratina po krivici nekam odri-va v ozadije, je dokazala njevoja krep-ka in zdrava kreacija dr. Scharizerja. »Igralec dela vloge«, je res a tudi da u-loge dela igralca, je istina. Pri zadnji re-priži se je g. Bratina uveljavil docela dobro, ni pretiral ne glasovno, ne v kre-tanjih, nego je podajal malec teatral-nega kmečkega robustneža, ki bahari svojo krivjo in prepotenco, čisto simpatično in predvsem verjetno. Ta uloga le doka-zuje, da bo g. Bratina pravilno uporabljan vedno na mestu.

Odlično kreacijo je ustvaril zopet z grofo-g. L. v ar in je 3. dejanje po nje-govi zaslugi višek, ki ga dosega vsa igra. Presenetljivo toplo in naravno je podal g. Drenovec mladega Konrada, g. Pia-necki pa je bil originalni nezakonec Bayerlein. povsem ustretil, dasi brez potrebne končne samorazsodja. Igra-ski prav dober Jean, sluga grofovske vzgoje, je g. J.erman, ki pa takisto ni komik po krvi, le po vzgoji.

Edina ženska uloga Ane, obenem sredi-še vsega dejanja, je v rokah gd. Anice L. v ar jeve. Talent, ki se razvija, ako se osvobodi enostranskega vpliva. Nedo-statki, ki sem jih objektivno navedel že ob njenem debiju so ostali: sebljenje in grimašenje, razpiranje vek in odsekano govorjenje. Ostale pa so tudi vse vrline: temperament, prisrčnost, učenost in spretnost vedenja. Pa vendar tudi pri naši ljubki Anici ne vpliva dedičnost!

Jaz bi jo poslal za leto dni v šolo preko meje! Da vidimo, ali je vzgoja, običaji in novo okolje ne izpremenijo. — Fr. G.

je novi zavod z odličnim uspehom organi-ziral.

Takrat je bil poljedelski referat pri banki upravi povsem neurejen. Kot odličen vseučni in energičen organizator je bil proti svoji volji pozvan v Ljubljano, da pri kmetijskem oddelku kr. banke upra-vi organizira pospeševanje poljedelstva in travništva. Tedaj se je začela nova doba za ti panogi, ki sta bili dosedaj vedno zelo mačehovsko oskrbovani.

Predvsem se je takoj energično preki-nilo z doletadno prakso individualnih »podpora«, ki so bile distiktne le bolj pro-pagandnega ali socijalnega kakor pa stro-kovnega značaja. Uvedli so se taki pospeše-valni ukrepi, ki so prišli v dobro širšem krogu kmetovalcev odnosno povzdigi celo-kupnega kmetijstva.

Neizbrisne v zgodovini našega kmetij-stva bodo predvsem ostale tri njegove akcije: 1. proizvodnja in razširjenje se-lekcioniranega semenskega blaga, 2. ob-širna akcija za povzdigo travništva in planšarstva in 3. izgradnja številnih silo-sov za konzerviranje zelene krme, ki so bili do tedaj pri nas še skoro nepoznani. Prostor nam žal ne dopušča, da bi o grom-no delo, ki ga je položil v te tri akcije, natančneje opisali. Naj zadostuje ugo-tovitev, da se je povsod pričelo novo življenje, novo ustvarjanje. Poleg svojega obsežne-ga referata je nadomestoval še manjkajo-čega referenta za kmetijski pouk, za kar so ga usposobile njegove bogate izkušnje na šolskem polju.

Inž. Sadar je tudi izredno delaven na le-terarično-strokovnem polju. Spisal je ne-

šteto strokovnih člankov v različnih listih ter urejeval travniško rubriko v »Kmetovalcu«. Spisal je tudi nekaj vele-pomenbnih knjig: najobsežnejše, tudi od Cehov priznane, jugoslovanske »Hmeljar-stvo«, ter po svoji izvirnosti edinstveni knjigi: »Kisanje krme in kmetijski silos« in »Sto navodil o umetnem travništvu in pridelovanju travnih in deteljnih semen«. V tisku pa je knjiga »Lan in konoplja«.

Tako ogromno in uspešno delo mu je omogočilo le njegovo izredno temeljito znanje, njegova neumorna pričnost, želez-na energija in velika ljubezen do svojega poklica. Ni čudno, da je bil tako izbreren strokovnjak kot uradni odlični ocenjen.

Sedaj odhaja na mesto središnega kmetij-skega referenta v Kočevje. Ta pretežno gozdarski in živinorejski okraj mu žal ne bo nudil dovolj širokega delokroga. Upamo in želimo, da bo v kratkem zopet na po-kožju, kjer bo svojo zmožnost in delav-nost lahko v polni meri razvijal. Ljublja-na pa izgubi z njim dobrega predavatelja na raznih tečajih ter v radiu, izgubi mar-ljivega in vestnega uradnika, ki se ni ni, kol politično udeleževal, temveč vse svoje sile posvetil edino le stroki. Številna ljubljanska nacionalna društva pa izgube zvestega svojega člana.

Italijanske žene in sankcije

Italijanke naj bojkotirajo tuje kozmetične potrebščine in štedijo v gospodinjstvu

Čim se je začelo govoriti o gospodar-skih sankcijah, se je spomnila italijanska vlada takoj žen, čijih udeležba je pri iz-gradnji fašistične Italije drugače kaj ma-lo upoštevana. Naenkrat so začeli italijan-ska listi posvečati ženam cele uvodnike, dočim so se jih doslej komaj spomnili v kratkih člankih o modi in kuhinji. Stara resnica, da gre skozi ženske roke večina dohodkov vseh državljanov, se je dala tu imenitno uporabiti. Ženam so začeli dolo-vedovati, da igrajo v gospodarskem živ-ljenju silno važno vlogo, da bi brez njih Italija sploh ne mogla organizirati svoje-ga pohoda v Abesinijo. Seveda pa ni moglo ostati samo pri poklonih, za njimi so se skrivale posebne želje in zahteve.

To kar so italijanski listi zahtevali od žen na prvem mestu, niso bili prihranki v gospodinjstvu in varčevanje sploh. Zna-čilno za italijansko ženo je, da jo je vlada potom svojega tiska najprej pozvala, naj opusti puder, kreme, barvila, in parfume. skratka vse, tudi modele in modno blago inozemskega izvora. To bo nemara naj-težja žrtev, kar jih more Mussolini zahte-vati od italijanske meščanke. Kmetice pri-tem seveda ne prihajajo v poštev. Italijan-ska meščanka se običaj bolj kričee kakor njena francoska sestra in tudi sicer da-več na svojo zunanost. Mnogo italijan-skih milijonov je šlo vsako leto v Fran-cijo in Anglijo za kozmetične potrebščine. Kajti italijanska parfumerija večinoma ni na višini mednarodne konkurence. Na to luksuzno blago so bili že davno pred sank-cijami v Italiji naloženi visoki davki. Za škatico povprečnega francoskega pudra se je plačalo 15 lir, boljšega pa 30 do 35 Italijanska se zna omejiti drugod, pri pudru in barvilih pa ne.

Kakšne so bile posledice plamtečih po-zivov po listih, naj Italijan